

RGS casus

Onderwerp: **Financial en operational leaseverplichtingen administreren**

Door: Gerard Bottemanne, Onderzoeksbureau GBNED

Datum: 12 oktober 2020

Versie: 1.0

Deze casus gaat in op de registratie van leaseverplichtingen via een boekhoudpakket op basis van RGS.

1. Even ter inleiding

Er is onderscheid tussen financiële leasing en operationele leasing.

Bij leasing is de “lessor” de leasemaatschappij (verkoper) en de “lessee” de cliënt (koper).

Bij **financiële leasing** is sprake van eigendom van activa die wordt geactiveerd in de balans bij aanvang van het leasecontract. De koper is zowel economisch als juridisch eigenaar van het object en draagt daarbij ook risico's aangaande het object. Het leasecontract is een financieringsmiddel om de investering mogelijk te maken.

Belastingdienst:

“Lease is een goederenlevering als degene die leaset, van het goed gebruikmaakt alsof hij er de eigenaar van is. Deze vorm van lease heet financial lease en geldt voor de btw als een levering van goederen. U stelt het goed ter beschikking voor een bepaalde periode en ontvangt daar een vergoeding voor (leasetermijnen).

Als de lease een goederenlevering is, moet u btw aan ons betalen op het moment dat u de overeenkomst sluit. U betaalt dan btw over het totaalbedrag van alle termijnen. Als u de overeengekomen rente afzonderlijk op de leasetermijnen in rekening brengt, dan betaalt u over die rente geen btw”, (bron www.belastingdienst.nl, november 2020).

Operationele leasing wordt meestal niet op de balans getoond, maar in de toelichting bij de jaarrekening wordt vermeld welke leaseverplichtingen de onderneming is aangegaan. In de resultatenrekening worden de leasetermijnen als kostenpost opgenomen. Operationele leasing beschouwen we, net als financial leasing, als logisch onderdeel van een verplichtingenregistratie, zoals uitgewerkt in onze eerdere blog “[Doet uw boekhoudpakket dat ook: verplichtingen registreren met 10 voordelen](#)”. Op deze wijze is voor de verslaggeving gelijk inzicht in de anders “niet op de balans opgenomen verplichtingen”.

Belastingdienst:

“Lease is een dienst in alle gevallen waarin de lease geen goederenlevering is. Degene die leaset, wordt dan in de meeste gevallen geen eigenaar. Deze vorm van leasen lijkt op verhuur en heet operational lease. U stelt het goed ter beschikking voor een bepaalde periode en u ontvangt daar een vergoeding voor (leasetermijnen). Over iedere termijnbetaling (inclusief eventuele rente) berekent u btw”, (bron www.belastingdienst.nl, november 2020).

Dit artikel gaat verder voornamelijk in op financial leasing

2. Financiële leasing registreren

Financiële leasing wordt vastgelegd in de boekhouding tegen de aanschafwaarde.

Vastleggen vindt in de regel plaats via onder meer een vaste activa registratie. Financial

leasing is ook een logisch onderdeel van een verplichtingenregistratie, zoals uitgewerkt in onze blog "[Doet uw boekhoudpakket dat ook: verplichtingen registreren met 10 voordelen](#)".

Financiële leasing wordt dus in de boekhouding vastgelegd in zowel de vaste activa administratie als de verplichtingenregistratie, met als resultante totaalsaldi in het grootboek op zowel de balans al de W&V rekening.

Leasetermijnen

Te betalen leasetermijnen worden in de regel verdeeld naar:

1. Een aflossingscomponent. Deze wordt dan als leaseverplichting opgenomen op de balans onder "langlopende schulden" (exclusief de rentecomponent).
2. Een rentecomponent. Deze wordt gedurende looptijd geboekt als kosten op de W&V-rekening.

Annuïteit

Een aandachtspunt is de verdeling tussen aflossingscomponent en kosten. Als periodiek sprake is van een zelfde aflossingsbedrag (de leasetermijn is dan berekend op basis van annuïteit), dan zal de aflossings- en rentecomponent iedere periode verschillen. Net als bij een annuïteiten hypotheek neem dan de aflossing toe in de loop van de tijd en de rente juist af. Verwacht mag worden dat de leasemaatschappij (lessor) dit op haar periodieke nota tot uitdrukking bent. Zodat de cliënt iedere periode het juiste bedrag aan aflossing en rente apart kan boeken.

In deze casus gaan we gemakshalve even uit van een gelijk blijvende verhouding tussen aflossing en rente wat betreft de boekingen in het voorbeeld verderop. Behoudens de berekening op basis van annuïteit heeft dit verder geen gevolgen voor de (grootboek)rekeningen die gebruikt worden bij de boeking (journaalpost).

Afschrijven

Vindt in de regel op dezelfde wijze plaats als andere activa waarop afgeschreven wordt. We verwijzen daarvoor naar de [Wiki RGS en grootboekrekeningen voor Vaste activa en afschrijvingen](#).

3. Voorbeelden en RGS-codering

3.1 Financiële leasing

Als voorbeeld gaan we uit van een financial lease overeenkomst voor een machine volgens de volgende specificaties en zoals hiervoor gemeld *geen* rekening gehouden met berekening van rente op basis van annuïteit:

1. Een aanschafwaarde van de machine van € 30.000; zijnde het te betalen bedrag aan de lease maatschappij zonder rente (zie hierna).
2. leasecontract van 5 jaar; (30.000 / 60) bedraagt € 500 per maand, achteraf te voldoen;
3. Berekende rente van € 125 per maand achteraf;
4. Eenmalige kosten van € 600 die niet mee gefinancierd worden.
5. BTW is gesteld op 21%.
6. De machine zelf wordt afgeschreven in 5 jaar, rekening houdend met een restwaarde van € 6.000. De afschrijving bedraagt dan $((30.000 - 6.000) / 60)$ € 400 per maand. We gaan in ons voorbeeld louter uit van een fiscale afschrijving en dito boekwaarde.

Bij levering wordt geboekt:

Rekening(naam)	Debet	Credit	RGS-code	RGS-naam	Nivo
Machines	30.000		BMvaMeiVvp	Machines en installaties Verkrijgings- of vervaardigingsprijs	4
Te verrekenen BTW	6.300		SchBepBtwVoo	5b. Voorbelasting	5
Crediteuren		36.300	BSchCreKcr	Kostencrediteuren	4
Lease verplichting		30.000	BLasFlvFlv	Hoofdsom financiële lease verplichtingen	4
Crediteuren	30.000		BSchCreKcr	Kostencrediteuren	4
Leasecontract kosten	600		WFbeBkfBkf	Bijkomende kosten ter afsluiting van een financiering	4
Te verrekenen BTW	126		SchBepBtwVoo	5b. Voorbelasting	5
Crediteuren		726	BSchCreKcr	Kostencrediteuren	4

(Alternatieven voor bovenstaande boeking zijn welkom).

Opmerking:

De te verrekenen BTW van € 6.300 zal de cliënt terugvorderen van de belastingdienst en betalen aan de leasemaatschappij. Per saldo loopt dit op 0.

De eenmalige kosten zijn direct ten laste van de W&V-rekening gebracht door de cliënt.

Per periode (termijn) wordt geboekt:

A. Het periodiek te betalen bedrag van € 500 en de berekende rente van € 125.

Rekening(naam)	Debet	Credit	RGS-code	RGS-naam	Nivo
Lease verplichtingen	500		BLasFlvFlv	Hoofdsom financiële lease verplichtingen	4
Rentekosten lease	125		WFbeRlsRlv	Rentelasten leaseverplichtingen	4
Crediteuren		625	BSchCreKcr	Kostencrediteuren	4

B. De periodieke afschrijving van de machine, te weten € 400.

Rekening(naam)	Debet	Credit	RGS-code	RGS-naam	Nivo
Afschrijvingskosten machines	400		WAfsAmvMei	Afschrijvingen Machines en installaties	4
Afschrijving machines		400	BMvaMeiCae	Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen machines en installaties	4

Na de laatste (60^e) periode is de stand van zaken dan als volgt:

1. De lease verplichting op de balans loopt op 0.
2. De rentekosten zijn als kosten geboekt op de W&V-rekening (60 x 125), zijnde € 7.500.
3. De afschrijvingskosten zijn geboekt op de W&V-rekening (60 x 400), zijnde € 24.000.
4. De machine kent nog een boekwaarde van € 6.000, die overeenkomt met de eerder genoemde restwaarde van € 6.000.

3.2 Operationele leasing

Dit is een stuk eenvoudiger dat de hiervoor genoemde financiële leasing. Stel we hebben

een operationeel leasecontract afgesloten over 3 jaar voor het leasen van een bedrijfsauto en betalen hiervoor € 500 per maand exclusief 21% BTW.

De periodieke boeking luidt dan:

Rekening(naam)	Debet	Credit	RGS-code	RGS-naam	Nivo
Leasekosten auto's	500		WBedAutOpa	Operational leasing auto's	4
Te verrekenen BTW		105	SchBepBtwVoo	5b. Voorbelasting	5
Crediteuren		605	BSchCreKcr	Kostencrediteuren	4

3.3 Aandachtspunten RGS

Uit genoemde boekingen blijken een tweetal aandachtspunten c.q. vragen, te weten:

1. Wanneer wordt geboekt op "*Rentelasten leaseverplichtingen*" en wanneer op "*Rentekosten begrepen in de leasetermijn in geval van financiële leasing*" (WFbeRfIRfl).

In ons geval hebben wij de rente geboekt op "*Rentelasten leaseverplichtingen*" omdat de rentelasten apart in rekening worden gebracht. Wij gaan er vanuit dat als de rentelasten begrepen zitten in de afzonderlijke lease termijnen, en dus niet afzonderlijk in rekening wordt gebracht, sprake is van de RGS-code "*Rentekosten begrepen in de leasetermijn in geval van financiële leasing*" (WFbeRfIRfl). In dat laatste geval blijkt de rente dus **niet** uit de periodieke leasenota en moet deze zelf berekend worden en geboekt worden op betreffende rekening. Wij nemen aan op basis van de contante waarde van alle te betalen lease termijnen. Deze contante waarde wordt volgens ons dan ook geboekt als vaste activa waarop afschreven worden. Een bevestiging en voorbeeld van dit laatste is zeer gewenst.

2. Op welke rekening behoren de eenmalige kosten geboekt te worden ingeval van een financiële leaseovereenkomst.

Is dit de door ons gekozen rekening "*Bijkomende kosten ter afsluiting van een financiering*" of welke rekening anders? We hebben hierover geen toelichting gevonden in het RGS-schema.

3. De RGS-code "*BLasFlvCla - Cumulatie aflossingen*" bevat als lange omschrijving "*Cumulatieve aflossingen converteerbare leningen*". Dat laatste is niet juist.

4. Bronnen

- [Nederlandse Vereniging van Leasemaatschappijen](#); met leasing boekhoudregels.
- [Belastingdienst](#).
- Blog "[Doet uw boekhoudpakket dat ook: verplichtingen registreren met 10 voordelen](#)", Onderzoeksbureau GBNED.
- Blog "[Doet uw boekhoudpakket dat ook: vaste activa van aanschaf tot fiscale aangifte](#)", Onderzoeksbureau GBNED.
- [Wiki RGS en grootboekrekeningen voor Vaste activa en afschrijvingen](#).